

الگوی نیازسنجی بر مبنای SWOT:

الگوی SWOT به طور ساده به عنوان ابزار بررسی قوت ها، ضعف های سازمانی، و فرصت ها و تهدیدهای محیط خارجی است. در مفهوم کلی ابزاری است که برای استفاده کردن در مراحل مقدماتی تصمیم گیری و به عنوان یک پی درآمد در امر برنامه ریزی استراتژیک در نوع کاربردی آن است، در حقیقت SWOT به عنوان ابزار تجزیه و تحلیل مناسب برای برنامه ریزی مطلوب محسوب می گردد. باید توجه داشت که این الگو وقتی به شکل علمی اجرا می شود که بعد از تحلیل محیط درونی و بیرونی، استراتژی های ممکن برای نیل به اهداف تعیین گردد و در مرحله اجرای برنامه و به کارگیری استراتژی هاست که اطلاعات و بازخوردهای لازم برای اصلاح برنامه تامین می گردد.

هدف این الگو شناسایی نیازهای آموزش سازمانی از طریق تحلیل کردن تهدیدها، فرصت ها، ضعف ها و قوت های موجود در هر یک از فعالیت های کلیدی سازمان در یک زمینه استراتژیک است لذا این تحلیل را می توان برای تعیین نیازهای آموزشی کل سازمان یا هر یک از واحدهای سازمانی به کار برد. طبق این الگو نخست عوامل بیرونی (تهدیدها و فرصت ها) و سپس، عوامل درونی (ضعف ها و قوت ها) مورد بررسی قرار می گیرند. در تجزیه و تحلیل SWOT عوامل خارجی و داخلی مورد بررسی قرار می گیرند تا فرصت ها، تهدیدها، قوت ها و ضعف های سازمان در آینده شناسایی شده و برای رویایی بهتر با آنها استراتژی مناسب تدوین شود. برای انجام این تجزیه و تحلیل از ماتریس SWOT استفاده میشود. این ماتریس یکی از ابزارهای مهمی است که مدیران بدان وسیله اطلاعات مربوط به عوامل داخل و خارجی سازمان را مقایسه می کنند و استفاده از آن و با توجه به ماتریس استراتژی های اصلی، انواع استراتژی های ممکن را ارائه می کنند. استراتژی های ممکن را می توان در دسته های SO و WO و ST و WT برشمرد.

❖ راهبرد قوت- فرصت (SO):

این حالت، مطلوب ترین و مناسب ترین حالت برای سازمان است و بدین معنی است که سازمان ضمن آنکه از توانایی ها و نقاط قوت در خور و قابل اتکایی برخوردار است، در محیط تعاملی و زمینه ای خود نیز با فرصت های مناسب و گران بهایی مواجه است. بنابراین، این دسته از راهبردها چگونگی به کارگیری توان موجود سازمان در جهت بهره برداری حداکثری از فرصت های مغتنم محیطی را بیان می دارد.

❖ راهبرد قوت - تهدید (ST):

در این حالت ، سازمان هر چند از قوت ها و توانایی های قابل اتکایی برخوردار است ولی در محیط تعاملی و زمینه های خود نیز با چالش ها و تهدیدهای متعدد و جدی رو به رو می باشد. بنابراین ، ایند دسته از راهبردها چگونگی بهره گیری از حداکثر توان موجود برای مقابل بهینه با فشارها، چالش ها و تهدید های محیطی را ترسیم می کند.

❖ راهبرد ضعف - فرصت (WO):

در این حالت هر چند فرصت های متعدد و گران بهایی برای سازمان در محیط فراهم است ولی از سوی دیگر ضعف ها و ناتوانی ها و آسیب پذیری های جدی نیز آن در بر گرفته است. بنابراین، با استفاده از راهبردهای (WO) باید نهایت تلاش خود را برای جبران ضعف ها و ناتوانی های خود با استفاده از فرصت های محیطی به کار بندد.

❖ راهبردهای ضعف - تهدید (WT):

این حالت، بدترین ، دشوارترین و مخاطره آمیزترین شرایط را برای فعالیت سازمان ترسیم می کند، زیرا علی رغم آن که با ضعف ها و ناتوانی های متعدد و قابل توجهی مواجه است، در محیط های تعاملی یا زمینه ای خود نیز با فشارها، چالش ها و تهدیدهای گوناگونی باید مقابله نماید. از این رو ، با استفاده از راهبردهای (WT) سعی می کند نقاط ضعف خود را به نوعی پوشش دهد یا آسیب پذیری های خود را از ناحیه تهدیدهای محیطی کمینه نموده و به حداقل برساند و یا در صورت امکان، خود را از گزند این آسیب ها و تهدید ها مصون و به دور نگه دارد.

جدول : الگوی SWOT

نقاط ضعف (WEAKNESS)	نقاط قوت (STRENGTH)	
استراتژی رقابتی (WO)	استراتژی تهاجمی (SO)	فرصت (OPPORTUNITY)
استراتژی تدافعی (WT)	استراتژی واکنشی (ST)	تهدید (THREAT)

www.Padidehtabar.com

